

De Heraut

door de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Zondag 22 September 1918. N°. 2122.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers: ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnements- en Advertentieprijs: Bureau: N.Z. Voorburgwal 58-60, te Amsterdam.
Insendingen, die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uur worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f.120, voor het Buitenland en Ned.-Indië per jaar f.6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f.10.
Abonnementen worden aangenomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandel, Postdirectie en Advertiser van 1 tot 8 regels f.120, voor elken regel meer f.12.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven f.12 per regel.

Van de Voleinding.

CCXCIV.

ACHTSTE REEKS.

XXXIX.

En ik zag den grooten troon, en dengene die daarop zat, van wiens aangezicht de aarde en de hemel wegvloeden, en geen plaats is voor die gevonden.
Openb. XX:11.

Het eerste gedeelte van hoofdstuk XX der Openbaringen, waaraan we thans toe zijn, levert voor de uitlegging bijna onoverkomelijke moeilijkheden op, zoo zelfs dat nog steeds te betwijfelen valt, of de gereede en juiste uitlegging van de eerste tien verzen van dit kapittel gevonden is. Om het gewrongene van wat ons hier wordt voorgelegd in te zien, behoeft men slechts en wat vlak voorafgaat en wat er aanstonds op volgt met elkander in verband te brengen. Wat men de duizend jaren waarvan hier in vs. 2, 3, 4, 5, 6 sprake is, in letterlijken zin op, dan is hetgeen hier geleerd wordt, op geen manier met hetgeen voorafgaat in natuurlijk verband te brengen. Dan toch zou het wederkomen van den Christus, om de aarde te richten en het einde te doen ingaan, eerst na afloop van die duizend jaren zich denken laten, en dit nu is juist met wat in Hoofdstuk XIX vlak voorafgaat, volstrekt onverenigbaar. In Hoofdstuk XIX toch wordt op klare en duidelijke wijze medegedeeld, dat de Christus reeds tot het houden van het eindgericht was uitgetogen. «Ik zag, zoo schrijft toch Johannes, ik zag den hemel geopend, en zie een wit paard, en die daarop zat, was genaamd Getrouw en Waarachtig, en hij oordeelt en voert krijg in gerechtigheid.» Ook de verdere teekening die van den Christus hier gegeven wordt, geeft den stelligen indruk, dat zijn stil zitten aan de rechterhand zijns Vaders een einde had genomen, en dat hij alnu uitrook, om het einde der dingen te doen ingaan. Zoo toch lezen we in vs. 12 en volgende: «En zijne oogen waren als een vlamme vuurs, en op zijn hoofd waren vele koninklijke hoeden, en hij had eenen naam geschreven, dien niemand lezen kon dan hijzelf. En hij was bekleed met een kleed dat met bloed geveerd was, en zijn naam wordt genaamd het Woord Gods.» En dan volgt wat nog veel sterker zijn verschijning ten gerichte aanduidt. Zoo toch staat er in vs. 14 v.v.: «En de heiligers in den hemel volgden hem op witte paarden, gekleed met rein en fijn lijnwaad. En uit zijnen mond ging een scherp zwaard, opdat hij daarmee de Heidenen slaan zoude. En hij zal ze hoeden met een ijzeren roede, en hij treedt den wijpersbak van den wijn des toorns en der granschap des Almachtigen Gods. En hij heeft op zijn kleed en op zijn dij dezen naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heeren. Ook al laten we hetgeen dan nog volgt voorschans rusten, zoo is het toch aan geen twijfel onderhevig, of in hetgeen reeds deze verzen met zekerheid te kennen geven, wordt ons het beeld van den Christus geteekend, gelijk hij ten oordeel en ten gerichte uitgaat en het einde der dingen verwerkelijkt zal.

Doch natuurlijk mogen we zelfs hierbij niet blijven staan. De aankondiging toch van de wederkomst van den Christus, gelijk het 19e kapittel ons, die met zulk een beslissend teekent, staat in rechtstreeks verband met hetgeen van het 6e hoofdstuk af tot kapittel 19 uiteen was gezet. Al laten we de vier eerste kapitels van 2-5 voor het oogenblik rusten, achtereenvolgens werden in de daaropvolgende hoofdstukken dan toch eerst de zeven Zegelen tot aanschouwing gebracht. Doch ook hierbij bleef het niet. Op de zeven Zegelen volgden aanstonds de zeven Bazuinen. Van deze las men tot in hoofdstuk 16. En toen vertoonden zich de zeven Phioelen, die welbezien tot hoofdstuk 19 voortgingen. Eerst nadat nu deze zeven Zegelen, deze zeven Bazuinen en deze zeven Phioelen achtereenvolgens een reeks van één en twintig verschikkingen hadden aangekondigd, en feitelijk reeds heel het bestand van het aardrijk en van het leven der menschen kinderen een radicale aahgriffing had ondergaan, zoodat de normale toestand van het aardse leven de uitwerking van den vloek had ondervonden, en de aardse toestanden in gedeeltelijken jammer en ellende waren overgegaan, kwam nu aan het slot het ontzettende gericht, dat voor dit alles was voorbereid en werd op de kleinste en duidelijkste wijze aangegeven, dat alnu het eindgericht intrad en

het oordeel uit den Hooft over het aardrijk niet alleen, maar ten deele zelfs over het geheele geschapene heelal zou uitgaan. Het 19e kapittel laat desaan gaande geen den minsten twijfel. De Zone Gods is nu reeds opgestaan uit den zetel zijner eere, dien hij aan Gods rechterhand innam. Zelfs werd met geen ordinaire tijd meer gerekend. Het einde was er, en het oordeel brak aan.

Meer nog zelfs trad in. Een Engel Gods, zoo zegt ons vs. 17, nam zijn plaats in de zon, en riep van daaruit alle vogelen des hemels toe: «Komt herwaarts en vergadert u tot het Avondmaal des grooten Gods.» Dit nu doelde er op, dat het vleesch der koningen, en der oversten en der sterken, saam met het vleesch der paarden en van alle burgers en dienstknechten, kleinen en grooten, ten prooi zou worden voor de vernielers. Dit leidde tot een laatste worsteling. In vs. 19 toch heet het: «En ik zag het Beest en de koningen der aarde en hun heiligers vergaderd om krijg te voeren tegen Hem die op het paard zat en tegen zijn heiligers.» Hiermede ving de doodelijke worsteling aan, die er op uit liep, dat het Beest en de valsche Profeet, en al wat hun onderworpen was, gegrepen werden. Het ging toen alles levend in den pool des vuurs, die met sulfer brandt. En de overigen, zoo besluit dan het 19e kapittel, de overigen werden gedood met het zwaard desgenen die op het paard zat, d. i. met het zwaard van den Christus, en alle de vogels werden verzadigd van hun vleesch. Er is hier alsoo sprake, niet enkel van een oordeel dat dreigt en aangekondigd wordt, maar van een oordeel en strafgericht, dat voldongen wordt. Snel zelfs volgt 't één op het ander. Van een pauze in 't verhaal, die het tooneel zou doen afwisselen, is van verre geen sprake. Het einde brak door. Te niet gedaan en van macht en leven beroofd, werd al wat onder het oordeel door moest gaan, en men kan na lezing van het 19e hoofdstuk onder geen anderen indruk verkeeren, dan dat de eindbeslissing nu is ingetreden, en dat de Zone Gods zijn oordeel voltrekken gaat. Er blijft niets meer te vernietigen over. Al wat nog een schijn van grootheid bezat, is te niet gedaan, en de Christus heeft in zijn eindoordeel over den jammer der sonde getriomfeerd.

Stond dit nu nog op zichzelf, zoo kon men het zich nog voorstellen, alsof tot op dit laatste oogenblik de gewone gesteldheid van het aardse leven haar ouden vorm behouden had, zoodat niets van wat bestond, veranderd was, en nu als met één ruk heel de gesteldheid van het mensche-lijk aanzijn op aarde te niet werd gedaan. Doch hiervan is, gelijk we reeds opmerkten, geen sprake. De plagen, die met de zeven Zegelen, de zeven Bazuinen, en de zeven Phioelen over het aardrijk waren uitgesproken, hadden niet alleen geestelijk het mensche-lijk leven aangegrepen, maar ook de natuur en hetgeen uit die natuur zich aan den mensch aanbood, geheel ontwricht. Ramp na ramp was over het mensche-lijk leven uitgesproken. Jammer na jammer had het mensche-lijk leven op aarde uit zijn voegen gelicht. Zoo bang zelfs was reeds van meet af de ontzetting geworden, die de kinderen der menschen aangreep, dat ze zelve den dood zochten, geen heil meer in het aardse leven zagen, en er als om smeekten om uit dit ontredende leven te worden weggenomen. Zoo gewel- dig was de ontzetting die zich van de leiders en hoofden der volkeren meester maakte, dat ze reeds bij de realisering van de Zegelen in volstrekten wan- hoop den dood zochten, en (zie Hoofdstuk 6:15 v.v.) uitriepen «tot de bergen en steenrotsen: Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht Desgenen die op den troon zit en van den toorn des Lams». Er is alsoo geen sprake van, dat ten tijde dat het oordeel in Hoofdstuk 19 intrad, het mensche-lijk leven op deze aarde nog zijn vroegere aantrekkelijkheid zou behouden hebben. Niets hiervan was overgebleven, en een toestand was, reeds eer de Bazuinen haar onheilspellend geluid gaven, van alle zijden ingetreden, die het leven op aarde met schrik en angst vervulde. Zelfs mag aangenomen, dat de Zegelen, de Bazuinen en de Phioelen niet getoefed hebben, maar met zekere snelheid op elkaar gevolgd zijn. En vast staat in elk geval, dat hetgeen Hoofdstuk XIX ons bericht omtrent het oordeel dat de Zone Gods aan de onheilige wereld zou voltrekken, ontzettend en vernietigend zou zijn. Nimmer toch mag ver- geten worden, dat hetgeen kapittel XIX ons in beeld brengt, de slot-uitkomst is van al hetgeen er uit de Zegelen, Bazuinen

en Phioelen vooraf was gegaan. Er was dan ook geen sprake van, dat het gewone, nor- male leven zich onderwijl ongestoord had voortgezet. Er zijn nauwelijks woorden te vinden voor den jammer, die reeds over deze aarde en het mensche-lijk geslacht gekomen was, en hetgeen kapittel XIX ons als eindresultaat afteekent, is een zoo stellige uitbreking van het eindoordeel, dat er daarna van het normale mensche-lijk leven op deze aarde geen sprake meer kon zijn. Het liefst zou men dan ook van het 19e op eenmaal naar het 21e hoofdstuk over- gaan. De triomf van den Zone Gods was geen oogenblik meer twijfelachtig. Na al wat in de voorafgaande periode van de Zegelen, Bazuinen en Phioelen in heel de wereld openbaar was geworden, bleek dan nu toch, dat de overwinning aan den Zone Gods verbleef. De verondigde en ver- loren wereld had in het niet kunnen terugzinken, en de nieuwe aarde onder den nieuwen hemel openbaar worden. En het een zou als vanzelf zich aan het ander hebben aangesloten. Al 't onheilige werd gedood door het zwaard desgenen die op het paard zat, en «toen zag ik, Johannes, een nieuwen hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan, en de zee was niet meer».

Sloot nu hetgeen de Chiliasten bedoelen, zich bij dit resultaat aan, dan zou er op zich- zelf niets ondenkbaars noch onredelijks in schuilen, dat de laatste strijd die niet meer met de zondaars onder de kinderen der menschen, maar met den Satan moest wor- den uitgedreven, na deze aanvankelijke overwinning van den Christus intrad, en zou niets ons beletten, ons een nieuwe korte periode te denken, waarin de Satan overweldigd werd, en ten slotte de eind- strijd volstreden werd. Doch juist dit is niet de voorstelling, die men ons opdringt. Integendeel, men stelt het voor, alsof het begin van Hoofdstuk 20 ons het leven der mensche-lijkheid in de aloude, normale ver- houdingen te aanschouwen geeft, en alsof in dit normale leven van de kinderen der menschen nu een gapend intreedt, die onge- stoord het aardse bestaan laat voortgaan, en dat gewone aardse bestaan nog ma- als eeuwen doet voortduren. Immers men denkt er niet aan, het voor te stellen, alsof nu reeds alles achter ons lag wat in Openbaringen 6-19 geprofeeteerd werd. Integendeel men leeft in de gedachte, dat het nu nog alles toegeat, zoo als 't van oudsher in het mensche-lijk wereldleven toeging, en alsof eerst op een ons on- bekend tijdstip de gewijzigde levenswijze zal intreden. Men voedt de dwaalvoorstelling, alsof het aloude wereldleven nog steeds onafgebroken voortduurt. Zelfs van wat de Zegelen ons brengen, of de Bazuinen ons opdringen, of de Phioelen ons ten laste zullen brengen, is dan nog niets te aanschouwen. Dat alles zal eerst later komen moeten. Wanneer, weet niemand. En is 't eenmaal zover, dat de fatale periode van de duizend jaren tugaat, dan zal 't niet in haaste of met overrom- pelenden spoed alles over ons komen, doch dan zal er weer duizend jaren voor ons intreden, waarin geheel de ommekeer zal tot stand komen.

Gevolg van deze voorstelling is natu- rlijk geweest, dat men al wat komen zou naar verre toekomst verschooft, en dat het inwachten van de wederkomst des Heeren alle onmiddellijk karakter verloor. Het liep, alles uit op een verstrekkende berekening, maar de indruk, dat 't alles ons plotseling overvallen kon, ging te loor, en hiernede geraakte men almeer op de gevaarlijke heiling, die Augustinus in de kerkelijke voorstelling aanbracht. 't Werd al ver- schoven en opgeschoven, en de inwach- ting van een wederkomst des Heeren, die ons geheel onverwacht overvallen kon, werd geheel losgelaten. Dat hier tegenover in het Chiliaste een heilzame strekking lag, wordt dan ook allerminst door ons ont- kend, en ook verliezen we allerminst uit oog, dat het Chiliaste in velerlei onder- schieden vormen optrad, en bovendien in den loop der eeuwen aan de zich voor- doende gesteldheden van het kerkelijk leven zeer wisselende en uiteenlopende vormen ontleende. Ook thans is dit zoo. Men kan ook nu allerminst zeggen, dat alle Chiliaste dat zich aandient, in geheel gelijken vorm optreedt. Bij de nadere be- spreking zullen we hier zelfs nadruk op leggen. Doch waar het in dezen eersten aan- loop voor ons op aankomt is, vóór alle dingen het verband met Openb. 6-19 niet te verbreken of los te laten, zoodra we ver- gaan tot het twintigste kapittel. We mo- gen niet toegeven aan de onhoudbare voorstelling, alsof Johannes, aan de gerich-

ten van kapittel 20 toegekomen, zich 't op eenmaal zou hebben ingedacht, alsof de inhoud van kapittel 6-19 niet meer meê telde. En waar men dit aan Johan- nes niet mag toedichten, mag veel minder nog het standpunt ingenomen, alsof de Geest des Heeren die Johannes leidde, bij den aanvang van kapittel 20 plotseling het voorafgaande als niet geopenbaard ter zijde zou hebben geschoven. Men kan de Openbaring niet als een heilig geschrift, door hooger Geest ingegeven, beschou- wen, of de onderscheidene deelen van het geheele boek moeten in geregeld verband met elkander staan, en hetgeen ons in kapittel 20 geopenbaard wordt, moet in goede volgorde saamhangen met hetgeen daarachter ligt.

Van alle overdrijving wenschen we ons hierbij te onthouden. Grif geven we toe, dat met name in het laatste stuk der God- delijke openbaring, die aan Johannes ten deel viel, een tijdsverloop en een tijdsin- deeling en berekening kan voorkomen, die afwijkt van onze gemeene voorstelling, maar dit laat toch nimmer toe, dat de afwijking in algeheele onzinnigheid van voorstelling zou overslaan. Dit springt zoo in het oog, dat de meer nadenkende Chiliasten hierop zelve de aandacht vestigen, en ten deele hun voorstelling door rechtmatige wijziging doen ontkomen aan de ondenkbaarheden, waarin de ultra's onder hen vervallen. Zelfs het cijfer van de duizend jaren liet meer dan één van hen vallen. Doch dit alles heft het hoofdbeswaar niet op, dat zich op onwettigbare wijze aan ons opdringt, zoo men feitelijk den inhoud van Openb. 6-19 ter zijde schuift, of beter nog ge- zegd, als niet geschreven beschouwt. Denkt men zich toch geheel deze vooraf- gaande openbaring weg, en stelt men het zich voor, alsof de inhoud van hoofdstuk XX:1-10 geheel los en op zichzelf werd aangeduid, zoo zou er op zich zelf niets, tegen zijn, om zich de letterlijke opvatting van Openb. XX:1-10 als de rechtmatige profete voor te stellen. Het groote bezwaar waarop men hier stuit, en waardoor zulk een opvatting van deze tien verzen radicaal wordt afgesneden, ligt juist in wat voorafgaat. Men kan en mag geen ingang geven aan een voorstelling, alsof eerst plaats zou grijpen, wat in de hoofd- stukken 6-19 ons als stellig naderende wordt aangekondigd, en alsof dan daarop een periode van duizend jaar zou volgen, die zich aandient alsof de inhoud van Hoofdstuk 6-19 wegviel. Hoe ook opgevat, komt dit altoos op een spelen met de weder- komst des Heeren neder, en het is hier- voor, dat we ons met alle beslissend hebben te wachten. Veel mag en kan ook hier geschikt en verschikt worden, maar te erkennen, dat er een parousie van den Christus zou hebben plaats gehad, en dat 'de heiligers des hemels den Messias bij die nederdaling op aarde zouden verzeld hebben', om dan vlak daarop een opvat- ting te huldigen, die tusschen deze neder- daling van den Christus en het einde nog- maals eeuwen inschuift, ware een onrede- lijkheid, die niet mag worden geduld.

Ongetwijfeld zou er naar mensche-lijke berekening sprake kunnen en moeten zijn van een bepaald tijdsverloop, doch de Openbaringen wijzen er ons zelve op, dat er geen tijd, in den gewonen zin, meer zijn zou. Vanzelf zou er wel zijn duur, voortgang en overgang van oogenblik op oogenblik, maar met de wederkomst des Heeren viel het enge van onze aardse tijdrekening vanzelf weg. Dit nu werkt, als we ons zoo mogen uitdrukken, naar twee kanten. Eenerzijds kan hetgeen de betrekkelijken duur heeft, als in een enkel tijdstip zich samentrekken, en anderzijds kan het wat als vliegensvlug voorbijgaat, zekeren duur doen erlangen. Hoofdzak echter is hierbij, dat hetgeen in het gewone leven op dagen en jaren beslag legt, zich doet saamtrekken als in een oogwenk, en toch een belangrijke uitwerking kan doen er- langen. Vooral wat hier hoofdzak is, d. i. de inwerking van Satan en zijn demonen op ons aardse leven, vraagt niet om langen duur van wat wij tijd noemen. Denkt men zich terug in den aanvang der Schepping, toen het tot den afval van Satan gekomen is, en zijn demonen in dien afval gevolgd zijn, dan is het voor een iegelijk die nadenkt, duidelijk, dat zulke ontzettende gebeurtenissen als in dien afval van Satan besloten waren, als in één oog- enblik doorleefd werden. Zelfs van Adam en Eva mag en kan dit niet anders opgevat. De eerstgeschapen kinderen der menschen hebben niet dagen en weken geworsteld om ten deze tot beslissing te komen. De giftige aanval van Satan op hun hart kwam in één oogenblik tot beslissing. Eerst bij Eva en

straks bij Adam. En al moet men altoos zeker oogenblik van innerlijke gisting aan- nemen, toch voelt een ieder, dat de be- slissing of ze Gode trouw zouden blijven, dan wel zich door Satan zouden laten meeslepen, in één enkel oogenblik tot stand kwam.

Ook het omgekeerde nu hiervan is de regel. Een ziel die uit 't zondige omgezet wordt in het heilige, maakt deze omzetting in één oogenblik door. Het is God die 't in ons teweeg brengt, en het is één enkel oogenblik in ons leven dat ten deze be- slist. In verband hiermede was 't dan ook in 't minst geen eisch, dat 't geen Satan ten slotte bij het naderend eindoordeel deed, op lange dagen, maanden en jaren beslag zou leggen. Veeleer sprak 't van zelf, dat ook bij die eindbeslissing de booze werking des geestes, en het verzet hiertegen van beter geest, in zeer korten tijd tot uitwerking kon komen. Het kwam ook hier op snelle beslissingen in de ge- steldheid der geesten aan. Ook al laat men hierbij nu het denkbeeld toe, dat er eenige tijd verliep, eer de keer in de geesten van volk tot volk was doorgeslaan, zoo komt 't toch ook hier bij den satani- schen invloed op een enkele doortastende aangrijping aan. Ook al doen we derhalve niets te kort aan het feit, dat Satan, toen het aan dit keerpunt was toegekomen, plotseling een ontzettende macht ter zijner beschikking kreeg, en die macht gebruikte heeft, toch volgt hieruit in 't allerminst niet, dat de Wederkomst des Heeren er door verschoven of tegengehouden werd. Geen reden is dan ook denkbaar, waarom hier een geestelijke worsteling van tien eeuwen zou zijn ingetreden. En al is het volkomen waar, dat in deze verzen de uitdrukking van «duizend jaren» herhaal- delijk voorkomt en telkens op nieuw ge- bezigd wordt, toch mag hieruit in 't minst niet worden afgeleid, dat hier derhalve de uitdrukking van «duizend jaren» op tien eeuwen doelde. Hier tien eeuwen in te schuiven, zou geheel den inhoud van Openb. 6-19 onhoudbaar maken. Neemt men hierbij nu in aanmerking, dat de cijfers in de Schrift in 't gemeen, en bijzonder in het boek der Openbaringen, vaak niet letterlijk, maar overdrachtelijk zijn op te vatten, dan valt alle reden weg, waarom men hier op een tijdsverloop van tien eeuwen in zijn betoog zou moeten neer- komen.

Dr. A. K.

„Geestelijke dingen met geestelijke saamboegend.“

Dewelke wij ook spreken, niet met woorden die de men- schelijke wijsheid leert, maar met woorden die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke saamboegende.
1 Cor. 6:13.

Het wonderbare in den mensch blijft steeds, dat hij niet eeniglijk als de engel een geestelijk bestaan heeft, maar dat hij, behalve als geest, ook lichamelijk bestaat. Een engel kan om zichtbaar te verschijnen wel een mensche-lijke gedaante aannemen, gelijk dit bij de aankondig- ing van Jezus geboorte te Nazareth plaats greep, toen Maria den engel zag en met hem sprak, of ook toen in Bethleem en Efata de engelen aan de herders verschenen, doch dit alles gold slechts voor een kort oogenblik in de verschij- ning, en jlijngs was de engel weer het louter geestelijke wezen, dat allerlei vorm afdierp.

God is louter geest, de engelen zijn enkel geestelijke wezens, en het is de mensch alleen, die met God en de engelen het geestelijke wezen gemeen heeft, maar bovendien een lichamelijk bestaan ontving en geplaatst werd in een zicht- bare natuurwereld.

Die twee tegelijk nu, dat geestelijke en licha- melijke, dat zichtbare en onzichtbare bestaan, ontving eeniglijk de mensch, en zelfs de Zone Gods kon zich eerst in die beide vertoonen, toen het Woord vleesch was geworden en de Christus als mensch was verschenen.

Het is alleen de mensch, die aldus tegelijk de zichtbare en de onzichtbare gestalte bezit, en ook als straks deze wereld zal zijn te niet gegaan, en onder een nieuwen hemel een nieuwe aarde op zal bloeien, zal de mensch, die behou- den wordt, evenals bij de eerste Schepping, tegelijk een zichtbaar en een onzichtbaar wezen ontvangen; geest en lichaam beiden zullen ook alsdan voor eeuwig zijn deel zijn.

Tijdelijk moge het kind des menschen, als hij sterft, zijn lichamelijke verschijning afleggen, en enkel als geestelijk wezen in het Vaderhuis verkeeren. Doch dit is een voorbijgaande toe- stand, en komt eens de Voleinding na het oor- deel, dan zal het kind des menschen opnieuw, als in de eerste Schepping, zich een bestaan naar ziel en lichaam ten deel zien vallen, en dat dubbele aanzijn zal voor eeuwig zijn deel zijn.

Opgehelderd.
slechte pogingen had
te komen, vernemen